

Planinski Vestnik.

o o o o o Glasilo o o o o o

Slovenskega planinskega društva.

Št. 3.

V Ljubljani, marca 1904.

Letnik X.

Iz Trente črez Luknjo.

Spisal Trentar.

(Dalje.)

Na žalost, da je govoril resnico, ki se ni dala tajiti ob vsej trdovratnosti najspretnejšega tajilca! Gosta megla se je valila in kopičila, kakor bi jo podzemske moči in vsi triglavski duhovi potiskali iz peska in skal, in se sproti gostila, kot bi se plodila sama ob sebi.

»Škoda, ves divni razgled nama zagrne megla!« In molče sva stopala ob triglavskih navpičnih stenah naprej.

»Morava si izbrati pot«, opomnim; »ena pot se zavije tik pred nama po strmih, pustih meleh ter vodi dalje spodaj po kamenju, med prodom in skalami mimo »Šinčevega hleva« (katerega pa ni opaziti, ker ga ni več) ob Bistrici do kočee.«

»Ali si šel že kdaj po njej?« me vpraša Janez.

»Ne, nisem maral!«

»Kod si pa šel?«

»Po tej stezi dalje, kasneje sem pa krenil po deloma obraslih meleh naravnost doli k Bistrici. Tistikrat sem pa zasledil iz doline še drugo pot, ki je sicer daljša, pa gotovo zložnejša. Ta pot, katero mislim, je prav ta, na kateri sva zdaj; ako se je drživa, dospeva, hodeč tako ob Triglavu »črez Bistrico«, do one poti, ki vodi iz Vrat na Kredarico, od križišča teh dveh poti pa imava še kakih 10 minut v dolino. Kakor hočeš, ali pojdiva tod, ali pa kreneva črez to Saharo naravnost doli.«

Obema je bolj prijala pot »črez Bistrico«, pa hajdi čvrsto naprej! Stopala sva lahko in brzo, a še hitreje se je zgoščevala in razgrinjala temnosiva megla. Videla sva le drug drugega, pa

pol lučaja pred sabo. Ker ni bilo drugače, sva se vdala docela v megleno usodo in prav dobre volje sva se izkušala v planinski umetnosti, v vriskanju. Tako dospeva do prvega precej velikega snežišča pa mahneva kar naravnost črez, trdno prepričana, da onkraj zadeneva takoj na prekinjeno stezo; le-ta pa, više gori precej široka in prijetna, se je bila tik pred snežiščem skoraj izgubila in ž njo vred tudi markacija, na drugi strani snežišča pa je nikakor nisva mogla več zaslediti. Šla sva torej dobre vere po onih zapeljivih sledovih planinskih, katerih je povsod vse polno in ki jih je gotovo hudomušni škrat napravil, naprej, naprej, mesto navzdol navzgor — tja v meglo, misleč, da trčiva više na markirano stezo... Zaman!

»Janez, tod ne bo nič!«

»Saj si vendar rekel, da poznaš pot!«

»Pa najdi jo v tej kleti megli! Gledal in videl sem jo iz doline in vem prav za gotovo, da naju prav privede, samo najti jo morava prej. Morda bo niže!«

In krenila sva vprek navzdol črez skale in prod. Prav prijetno mi ni bilo, Bog ve, da ne! Vrhutega sem to zakrivil sam! Kaj bo, če ne iztakneva poti! Noč naju zajame. Sto misli mi je prepletalo možgane. Pogledam Janeza po strani — na videz se ni še niti zmenil za vse vkup, tako se je držal kakor »piši me v uho«, in smijati sem se moral njegovim opazkam o moji vodniški zvedenosti in sposobnosti. Slednjič pridreviva do ozkega, a strmega žleba, po katerem je gmela Bistrica črez skale.

»Glej jo stezo! Če je znamenje steze markacija in pa klini, zabiti v steno, potem je gotovo to steza — saj mari ne napravljajo takih-le udobnosti domačim in divjim kozam!« Temu sklepanju sem dobrovoljno pritrnil.

To je pa že od srepine! Črez nekaj časa dospeva spet do ogromnega triglavskega snežišča in pot se končuje v njem.

»Bog ve, kje se pa nadaljuje na drugi strani!«

»Kar počrez, pa še malce navzdol kreniva črez sneg!«

Mogočno je to snežišče, vse razdrapano, kakor bi je bil kdo prerahljal z lopato, a še mogočnejši vtisk je napravil na naju globok, votel grom ob vrhu Triglava; imela sva ga polna ušesa.

Jaz sem stopal naprej, premišljujoč, kje se neki začne steza onkraj snežišča, koliko časa bova še hodila, ali sploh najdeva stezo, koliko je še do noči, kaj bo, če zadeneva na... Vrrššš! mi nena-

doma zažvižga in zabrenči mimo ušesa, in kakih 10 m pod mano se zatoči na tla pest debel kamen. Kri mi je zastala — izprva se nisem niti zavedel, kaj je pravzaprav, Janez za mano pa tudi ni mogel priti takoj do besede. V tem pa zaslišim v trenutku neko drčanje — — »Teciva!« in tekla sva do bližnjega proda kakor neumna, takoj za petami pa se je pridrevil iz višin po snežišču kup kamenja, ki je skakalo in poskakovalo navzdol ter se izgubljal v meleh.

»Hvala Bogu!« in oddahneva si na produ tako globoko, kakor bi bila že izven vse nevarnosti v koči. Zdaj šele sem utegnil premisliti, v kaki nevarnosti sem bil. Bože moj!

»Ti, oni kamen je priletel gotovo tam gori visoko od roba, kjer ga je sprožil kak gams!«

»Da, da«, odvrnem, »toda hvala lepa za take poklone! Naj trešči vanj z oblačnega ali jasnega ali pa iz Motove cevi, meni vseeno!« In čutil sem bližino angela variha in hvaležen sem mislil nanj, — toda le malo časa! Že spet nisva videla nobene markacije; pač se je nama zdelo, da greva po stezi, in šla sva molče naprej. Ta dozdevna stezica naju je vodila bolj in bolj navzgor.

»Pa imava smolo danes!« — Govoril sem le jaz in govoril in jadikoval, čuteč, da sem odgovoren sam za vse, Janez pa je silil v smeh, glodal pridno ob moji vodniški sposobnosti in deklamiral Zakrajskega:

V zibeli kogar gledala je luna
nemilo, njemu je boj'vati boje...

Pršeti je jelo, triglavski grom pa je še votleje bobnal ob skale. Dobro sva čutila in deloma skozi meglo tudi videla, da sva že skoraj pod ogromnimi triglavskimi stenami. Ustavim korak; nisem vedel, ali bi se jezil ali smejal.

»Janez, spet sva zgrešila! Kaj hočeva storiti? Lahko greva še nazaj do tja, kjer se začenja prod v dolino, kaj misliš?«

»Ne bodi no nor!« In postavil se je široko, obrisal naočnike, oprl se na palico in jel citirati Horacija. — »Pojdiva pa spet navzdol, že zadeneva ob pot!«

In šla sva, kakor se je pač dalo, čez skale in prod, na levo pa na pravo. Jaz sem prežvekal venomer Horacijeve besede »in arduis, in arduis, in arduis...«

»Se ve, in arduis! Kaj pa nama pomore Horacij s svojimi, sicer lepimi in osrčujočimi stih, ako bova morala vendarle tu pod kako skalo prenočiti! Glej, zmrači se skoro — prej nego za pol ure!«

Oj te odgovornosti! Kako neužitna je — kakor bi mi kdo siloma vlival v usta česnovno in čebulno kavo!

»Ko bi bila noč lepa, bodi, pa v megli in dežju in gromu čepeti tu ob rebrih Triglava...!« In kakor častim in spoštujem tega očanca, sem se vendar jel skoro jeziti nanj. Janez pa je kakor prej zelo neenakomerno udarjal s palico ob skale in prod, ne meneč se mnogo za moje jadikovanje, ter živahno ponavljal one stihe:

V zibeli kogar gledala je luna
nemilo, njemu je boj'vati boje...

V tem mi šine v glavo rešilna misel, ki me je zelo utešila. Mislil sem si: ne, spala pa ne bova tu; če bi že prišlo tako daleč, pa pokličem — Požganca, saj od tod ni daleč do kočice in sva poprej čula še mnogo bolj od daleč kladiva in sekire tesarjev. Vendar pa sklenem molčati o tem skrajnem sredstvu.

Janezu je zelo prijalo, da sem udaril na njegovo struno potrpljenja in nekake malobrižnosti.

»Čaj, pogledam na ono-le skalo! Morda zazrem kak prehod ali celo pot.« Stopim na rob — pod sabo pa zagledam le prepad, natlačen megle. In zopet se me polasti malodušnost, ker rešilno sredstvo se mi je zdelo vendarle zadnje sredstvo, dasi mi ni nič kaj posebno ugajalo.

»Janez, prehoda ni, poti ni! Kaj bo, ako prideva nad take prepade, da se bova morala vrniti? Svet je sicer, kolikor se spominjam, na splošno precej položen, pa...«

»Pojdi, pojdi!« urno prestriže Janez. »Hodiva le navzdol kar naprej! — Tvoje jadikovanje prav čisto nič ne pomaga. Enkrat morava priti na stezo; saj prideva še celo v pekel, če bova rila vedno le naprej navzdol! Tako je tako! Vidiš: smolo imava, pa jo tudi morava imeti, zakaj

v zibeli kogar gledala je luna
nemilo, njemu je boj'vati boje!

Na naju pa je prav gotovo gledala s tistim spačenim obrazom!«

In začel je žvižgati, da je še mene pripravil v dobro voljo. Nekaj minut sva tako brezobzirno drla podse, zavijaje semtertja, pa dospeva do nekega krivega kamina, ki pa na srečo ni bil toliko skalen, marveč bolj grčast in v presledkih tupatam proden. Izbereva to pot. Palici sta bili nama le v oviro, zato ju spustiva na par metrov globoki prod ter se jameva spuščati ob rokah

navzdol, zakaj na noge se ni bilo dosti zanašati. Ob ovinku tega kamina pogledam podse in »živio, Janez! Hevreka! Velika cesta!« zakličem veselo.

»Ali je pot tam doli? No vidiš! Sicer pa je res že čas, ne tajim in nočem tajiti, posebno tudi zato ne, ker take presnete poti, kakor je ta po tem nerodnem kamenu, ne maram dosti; veš, to je strahovito nerodno!« In pobral je svojo palico, si obrisal vnovo naočnike in splezala sva oživljena na stezo.

»Poglej, Janez, kako visoko sva zašla; pot prihaja le-sem skoraj po ravnem, tam gori drži vsekakor pod snežišči.«

»Jaz pa pravim samo to, da me za zdaj več nič ne briga ona pot, in pa še to, da bom drugič hodil po njej, ko pojdeva spet tod!«

(Dalje prih.)

Na Roman-Košu, najvišji gori Krima

(1543·4 m).

Spisal Radivoj Peterlin.

Polotok Krim ni čitateljem »Planinskega Vestnika« več neznan kraj. V enem prejšnjih letnikov tega lista nas je seznanil gospod Stiasny v svojem spisu: »Iz Sevastopolja v Simferipolj« s krasotami Krima, jaz naj pa zdaj ob kratkem opišem svojo pot črez njegovo najvišjo planino Babugan-Jajlo, ki se razteza nad bregom od Jalte do Alušte, znanih letovišč ruskih aristokratov.

Dvanajstega junija m. l. sem dospel opoldne po spodnji pobrežni cesti z Nikitskega vrta (državne vinarske, vrtnarske in kmetijske šole) v lepo letovišče in tatarsko vas Gurzuf. Ko si ogledam park in druge znamenitosti, n. pr. Puškinovo platanó in cipreso, dom, v katerem je živel pesnik, in odpošljem par razglednic, odidem iz ruskega v tatarski del Gurzufa, a odtod po stezi kvišku na vrhnjo državno cesto in pridem ob treh popoldne v Kizil-taš, majhno tatarsko vas v dolinici nad cesto s precej lepo mečetjo (mošejo). Ravnokar je prilezel debeli, rdeči mula (duhovnik) v vitki minaret z rdečo streho in zdaj se prime z rokami za ušesa in začne na vso moč kričati na vse štiri strani neba in vabiti k molitvi pravoverne mohamedane. In z vseh koncev prihajajo Tataři v svojih malih, lahkih coklah, si umivajo noge in roke do komolcev v vodnjaku in odhajajo bosí v mečet. Tatarke sede med odprtimi vrati svojih malih lesenih hiš in me čudoma gledajo; zunaj vasi pa mečejo otroci kamenje v veliko skalo in se merijo, kdo da više vrže. Ko pridem kakih dvajset

korakov od skale, začno izza nje za menoj lučati kamenje, no zbežijo takoj, ko stopim par korakov nazaj proti njim.

Izprva je kolovoz, ki vodi po dolini ob vodi, še precej dober, toda komaj sem kake tri četrti ure daleč nad vasjo, se mahoma izpremeni v ozko stezo, ki zavije takoj nato v borov gozdiček. Onostran gozdička stopim kmalu na skalnat grič, odkoder je krasen razgled na morje in zeleni breg, po katerem so posejane mnogoštevilne vile sredi platan, cipres in vinogradov. Po morju plavajo belojadrne ladjice, a tam na obzorju se dviga dim z daljnega parnika. Okrog samotno stoječega Aju-daga (Medvedove gore) se zbira siva megla. Nad gozdom kroži velik skobec, a v gozdu čivkajo boječe ptice in se skrivajo pred ujedom.

Počasi stopam kvišku. Nekako ob petih pridem v velikem smrekovem gozdu na majhno livadico, in tu zmanjka stezice. Hodim semtertja, da bi našel morda drugo, no vse zastonj. Visoko v gori se dviga iznad gozda razorana skala in za skalo kos pašnika in proti tej skali lezem skozi silno gosto zarasli gozd. Črez pol ure sem nad gozdom na senožetih, ki se raztezajo odtod dalje notri do vrha. Ker po trdi, svetli planinski travi spričo strmine hudo drči, poiščem najbolj pripravno mesto, kjer gleda iz zemlje ozek in nizek skalnat greben, in se vzpnem po njem na majhno planoto, na kateri izvira izboren studenec, a s te planote na prostrano planino. Planina je obdana z nekakim nasipom, iz katerega se dvigajo daleč drug od drugega kakor ogromni stolpi štirje večji in par manjših holmov. Največji izmed njih, Roman-Koš, je od mene kakšne tri kilometre daleč, in sicer na zapadni strani planine.

Ko pridem na ta holm, se mi odpre prekrasen razgled, ki mi ga je dozdej zakrival oni prirodni nasip okrog planine. Na zapadni strani se razprostira široko, rumenozelena polje ob rekah Kači in Belbeku z mnogoštevilnimi tatarskimi vasmimi, ki se vrstijo ob vodi, ali so pa raztresene po goricah in gričih sredi sadnega drevja in travnikov, rjavi kolovozi in bele ceste pa vežejo vas z vasjo in se strinjajo ob reki v eno skupno veliko cesto. Pogledam na sever in vidim pred seboj čisto drugačne vrste sliko: skoraj navpično pod menoj se končuje ali začinja globoka, ozka dolinica, za to dolinico se vzpenja strm, razoran hrbet, za njim zopet dolinica in zopet hrbet; potem dolina reke Alme, katero stiska s severovzhoda radi svoje odbiti štiristranični piramidi podobne oblike znameniti Čatir-dag (Šator-gora), ki so ga dolgo časa smatrali za najvišjo goro na Krimu, pa je 18 metrov nižji od Roman-Koša. In vse te doline in vse te gore so lepo zelene, da

se jih ne moreš nikdar nagledati; travniki in pašniki so svetlobojni, gozdi temnozeleni in celo skale in pečine ponosnega Čatir-daga so nekako zelenkastosive barve. In sredi tega zelenja se vije ko kača srebrnobela Alma. Obrnem se proti jugu in vzhodu. Vsa ogromna, skoraj popolnoma ravna Babugan-Jajla leži pred menoj, najmanj 15 km dolga in pet široka. In vsa je po dežju bistra, svetlozelena in čista in kar vabi te, vleče v svoje naročje. Ako bi bila ta planina, mislim sam pri sebi, kje v Alpah, v Švici ali celo pri nas, to bi bilo na njej postavljenih že davno cel kup koč raznih planinskih društev, lepa cesta ali celo železnica bi vodila nanjo na tisoče turistov vsako leto, a tu leži prav pred očmi vsej ruski aristokraciji in bogatiji, in nihče se niti ne zmeni zanjo. Celo živine in pastirja ni videti po vsem njenem prostranstvu.

No, komaj se mi je porodila poslednja misel v glavi, kar zaslišim pod hribom lajanje psov in zagledam visokega Tatarja, ki gre proti meni in ž njim drevi kakih pet ovčarskih psov. Jaz grem navzdol proti njemu. Med potjo pa trgam silno lepe temnomodre encijane, kakršnih še nisem videl v naših planinah in tudi pozneje na Kavkazu ne. Tatar je prav dober starček in me vabi k sebi v koč (pastirska koč), no psi so pa hudobni, da je kaj, in ne ubranim se jih drugače, kakor da jim začnem metati kruh.

Ker sem hotel biti na vsak način še ta dan v Kozmodamijanovskem ženskem samostanu onostran Jajle v dolini, zato se poslovim od starca, ki mi še pokaže pot, kod naj grem. Psi me spremljajo precej daleč, potem pa drug za drugim ostajajo za menoj, le kake štiri mesece star kužek teka še vedno za menoj in se noče na noben način vrniti. Slednjič pridem na konec planine. No, tu sta pred menoj dve poti in vsaka pelje v drugo dolino. Ako bi bilo vidno, bi morebiti zagledal v eni izmed njih samostan, no v dolinah leži gosta siva megla in sega noter sem gori. Sedem na zemljo in premišlujem, na katero stran bi bilo bolj pametno iti, a se ne morem odločiti. Med tem pa solnce zaide in mrak se spušča na zemljo. Kar pridoni iz desne doline mil, tenek glas zvonā. Hitim navzdol, padam na mokri travi, lezem po vseh štirih, spotikam se v gozdu nad koreninami, veje mi mečejo klobuk z glave; toda jaz se za vse to ne menim. In ne mine pol ure, ko že zagledam luči izmed drevja...

Drugo jutro po kosilu, ko sem bil že pri slapu in izvirku reke Alme in si ogledal carjevo lovsko hišico, odidem po čedni, 18 vrst dolgi cesti v mesto Alušto, kamor pridem ob šestih zvečer vesel in zdrav...

Društvene vesti.

Občni zbor osrednjega društva bo aprila meseca — kateri dan, naznanimo po naših dnevnikih.

Darila. Osrednjemu društvu: Glavna slovenska hranilnica in posojilnica v Ljubljani 30 K; Notranjska posojilnica v Postojini 30 K. — Ziljski podružnici: Za planinsko kočo „Krnico“ v Zajezeri: Dobrovč Jožef, mestni kaplan v Celovcu, 20 K; Milonik-Koren Janez, posestnik v Zahomcu, 37 K 60 h; Rozman Jožef, tajnik družbe sv. Mohorja v Celovcu, 4 K. Srčna hvala!

Novi člani. Osrednjega društva: Ciuha Josip, trg. sodnik v Ljubljani; Papež Peter, trg. sodnik v Ljubljani; Marinček Matija, notarski kandidat v Ljubljani; Gorečan Josip, c. kr. telovadni učitelj v Ljubljani; Bončar Anton v Ljubljani; Kenda Robert, c. kr. gimn. suplent v Ljubljani; Andrejšček Fran, kurat v Logu; Beg Ante, časnikar v Ljubljani; Bregant Fran, c. kr. blagajnični asistent v Ljubljani; Tavčar Edvard, posestnik v Ljubljani; Mulaček Rajko, visokošolec v Ljubljani; Arko Anton, učitelj v Št. Vidu. — Cerkljanske podružnice: Dovgan Olga, soproga c. kr. sodnika; Murovec Ivan, dekan; Culk Fran, c. kr. notar; Gerželj Zorica, učiteljica; Schlehter Mira, c. kr. poštarica; Bošič Marija, poštna upraviteljica; Mauri Rozalija, soproga c. kr. davkarja; Saboty Fran, občinski tajnik; Kosmač Anton, župan; Kranjc Anton, gostilničar; Brelih Avgustin, trgovec; Obid Pavel, trgovec in gostilničar; Kobal Andrej, trgovec in gostilničar; Obid Andrej, trgovec z usnjem; Bevk Peter, zidarski mojster; Štrukelj Tomo, trgovec; Pagon Leopold, trgovec (vsi v Cerknem); Kogoj Julij, učitelj-voditelj v Bukovem, Rink Ivan, trgovec na Reki. — Idrijske podružnice: Kogej Srečko, stavbenik in posestnik v Idriji; Likar Ivan, davčni praktikant v Idriji; Premerstein pl. Kajetan, veleposestnik na Jeličnem vrhu. — Ajdovsko-Vipavske podružnice: Seidel Ferdinand, profesor v Gorici; Braum Henrik baron, davčni adjunkt v Ajdovščini; Božič Makso, notarski kandidat v Ajdovščini; Čibej Edmund, nadučitelj na Dolu; Vuga Franjo, jurist v Ajdovščini; Casagrande Hugo, trgovec v Ajdovščini; Dolenc Avgust, tehnik v Ajdovščini. — Ziljske podružnice: dr. Kušej Rado, c. kr. avskultant v Celovcu.

Češke podružnice občni zbor se je opravil dne 19. februarja. Letno poročilo podružničnega tajnika, g. svetnika Mareša, poudarja vidni razvoj v organizaciji alpinizma med Cehi in konstatuje, da narašča vedno bolj zanimanje med Čehi za slovenske planine. Zg. Jezersko in pa Bled sta pred vsem zbirališči od leta do leta množnejših vrst čeških izletnikov in turistov, pa tudi Viška skupina je privabila zadnje leto večje število Čehov. Število članov je naraslo na pol tisoč, Češko kočo je obiskalo 419 turistov. Minulo leto je bilo namenjeno tihemu razvoju pričetega dela, intenzivnemu dovrševanju turistiških naprav v okolišu Jezerskega. Temeljito se je popravila in zavarovala posebno steza na Mlinarsko sedlo, steza v Žrelo ter pot k Češki koči; nova je pot na Goli vrh in od tod na sedlo na Jezerskem vrhu. Markacije so se na novo revidirale, na sedmih vrhuncih Jezerskega hribovja so se položile spominske knjige. — Blagajniško poročilo gosp. dr. Prachenskega izkazuje dohodkov 5306 K 69 h, izdatkov 4992 K 20 h. Članarine je bilo 2246 K, daril 784 K 57 h, za društvene publikacije se je izkupilo 324 K, tombola je donesla 238 K 09 h, mesto Praga je darovalo 100 K,

koča je donesla 429 K 03 h. Izdalo se je za zabave in predavanja 398 K 64 h, za Alpský Věstnik in knjižnico 1166 K 71 h, za kočo (vzdrževanje in odplačilo dolga) 2045 K 36 h, za pota in markacije 620 K 95 h. — Lani se je ustanovil slovensko-češki akademiški krožek, ki deluje skupaj s podružnico in ki si je tudi že izbral svoje posebno torišče v Julijskih planinah, tudi je prevzel v svoje področje osnovo alpskega muzeja v Pragi, za katerega je dovolil občni zbor 200 K. — Letošnje leto uredi podružnica pri Češki koči planinski vrt. Na predlog g. J. Čermáka je sklenil občni zbor, da izda na novo splošna navodila za potovanje po slovenskih planinah; priredi ga gospod prof. dr. Chodounský in razpošlje se med češko dijaštvo. Na predlog g. dr. Růžičke izda podružnica reprezentacijski zbornik; izvolila se je v to posebna komisija, obstoječa iz gg.: dr. Chodounskega, dr. Frante, dr. Laxe, dr. Prachenskega in dr. Růžičke. Tudi alpsko terminologijo izda podružnica; v rokopisu je že dogotovljena, izročila se je pa v pregled še g. dr. J. Vlachu in se je naprosilo za sodelovanje še zemljepisno društvo.

Prejemki in izdatki Češke podružnice za l. 1897.—1903.

Leta	prejemkov K	izdatkov K
1897.	629·62	405·49
„ 1898.	2659·08	1989·38
„ 1899.	16479·10	18045·35
„ 1900.	8027·29	7254·57
„ 1901.	5518·22	4978·10
„ 1902.	5383·73	5313·57
„ 1903.	5813·45	5191·48

Skupaj . . . prejemkov K 44.510·49 izdatkov K 43.177·94

Izdalo se je: 1. za upravo skupaj 1993 K 88 h; 2. za predavanja in shode 1975 K 56 h; 3. za publikacije in knjižnico 8087 K 06 h; 4. za kočo 23.981 K 57 h; 5. za pota in markacije 4603 K 17 h. Po odštetih upravnih stroških se je torej izdalo za same turistiške namene skupaj 41.184 K 06 h.

Kamniške podružnice občni zbor. Dne 29. februarja meseca se je vršil redni X. občni zbor Kamniške podružnice v hotelu Fischerjevem. Po pozdravu je g. načelnik, c. kr. notar Emil Orožen, prečital brzojavni pozdrav osrednjega odbora, omenil stanje turisticke v področju Kamniške podružnice in zlasti poudaril, da se planinstvo v prihodnje še bolj povzdigne, ker se že do konca meseca julija t. l. postavi prepotrebna koča na Kamniškem sedlu, osredju Kamniških in Savinskih planin, ki naj postane kmalu z ozirom na najugodnejšo lego v naših planinah, kjer se stikajo tri dežele: Kranjska, Koroška in Štajerska najugodnejše torišče turistovskemu svetu. Koča bo največja, kar jih je doslej postavilo Slov. plan. društvo, ter se bo imenovala po mestu Kamniku „Kamniška koča.“ — Vsled odsotnosti društvenega tajnika gosp. Kosa je poročal načelnik obširno o društvenem delovanju v letu 1903. — O denarnem stanju je poročal blagajnik g. B. Fišer. — Računi so se odobrili, istotako tudi proračun za leto 1904. — Pri posameznih nasvetih se je osobito poudarjalo, da bo treba prenoviti markacijo v Kriških planinah, popraviti nekatera pota, kakor na Planjavo, in napraviti nov pot na Brano ter ugodno zvezo s Češko kočjo na Ravneh. — S tem je bil dnevni red rešen, a razvila se je prav živahna prosta zabava s petjem in napitnicami osrednjemu odboru, češkim in drugim sosednjim podružnicam ter planinskim prijateljem.

Kranjske podružnice letni občni zbor se je vršil v soboto 12. marca. Načelnik g. Janko Majdič je pozdravil navzočne, konstatiral sklepčnost in dal besedo tajniku. Tajnik g. Dragotin Pohlin je poročal, da šteje podružnica 76 članov (52 domačih in 24 vnanjih). Odbor je sklepal v dveh sejah. Po odboru določena izleta sta se vršila dne 28. in 29. junija na Dobrač in meseca julija v Češko kočo. Oba izleta sta prav dobro uspela; udeležilo se ju je večje število članov in članic. Posebno veselje pa je napravil gospod načelnik izletnikom s tem, da jih je fotografiral s svojim izbornim aparatom. Nadaljna dva izleta na Triglav in na Golico je preprečilo neugodno vreme. Po osrednjem odboru prirejenega izleta na Triglav ob otvoritvi „Tominšekove poti“ se je udeležilo tudi več članov Kranjske podružnice, istotako je bila podružnica zastopana pri desetletnici Savinske podružnice v Solčavi in osrednjega društva v Ljubljani. V preteklem letu so se prenovele markacije in popravila pota na Storžič in Zaplato. Na novo so se markirala pota iz Trziča na Brezje in iz Trziča črez Javornik na Koroško Jezero. Druge markacije, kakor na Košuto, Dobro in na nekaj drugih vrhov, so se prepustile v izpeljavo praški akademski podružnici. Na priporočilo profesorja dr. Frischaufa so se sprejeli nemški tehnik iz Gradca s prof. dr. Rumpfom na čelu ter se jim preskrbeli brezplačni vozovi v Kokro do Povšnarja. — Blagajnik g. Rudolf Kokalj je poročal, da ima podružnica v gotovini 1413 K 49 h in 4000 razglednic v vrednosti 129 K 20 h, torej skupaj 1542 K 69 h. Obe poročili sta se odobrili. — Z vzklikom se je izvolil zopet ves stari odbor, in sicer za načelnika g. Janko Majdič, za odbornike pa gospodje: dr. Vladimir Herle, Rudolf Kokalj, Dragotin Pohlin, Ferdinand Polak in dr. Josip Tominšek. — V tekočem letu se napravijo skupni izleti, določeni po odboru; pregledale se bodo markacije v pogorju Sv. Jošta, v Loških in Selških hribih in v Karavankah in eventualno prenovele in nadelali novi poti. Na kranjskem kolodvoru se namesti orijentacijska tabla, kar je ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku že dovolilo.

Cerkljanska podružnica v Cerknem na Goriškem je imela svoj 1. občni zbor dne 28. februarja. V odboru so gg.: načelnik Josip Rakovšček, nadučitelj; načelnika namestnik Vaclav Tušar, pravnik; blagajnik Ivan Drašček, kaplan; tajnik Gabrijel Bevk, posojilnični knjigovodja (vsi v Cerknem). — Odbor je v načrt za delovanje postavil jako važne točke, katere namerava čimprej tudi izvršiti.

Idrijska podružnica. Odbor Idrijske podružnice se je v seji dne 20. februarja konstituiral ter so za triletno dobo: načelnik in blagajnik g. Makso Pirnat, c. kr. profesor; načelnikov namestnik g. Karel Svoboda, c. kr. rudniški inspektor; tajnik g. Avguštin Šabec, c. kr. učitelj; odbornika g. S. Bevk, c. kr. profesor, in g. Jos. Koršič, rudniški svetnik.

Tržaška podružnica. Dne 25. februarja se je vršil v Trstu shod za ustanovitev „Tržaške podružnice“. Mnogoštevilno občinstvo, ki se je udeležilo shoda, je pokazalo veliko zanimanje za naše delovanje. Sprejela so se pravila, katera je osrednji odbor že predložil v odobritev. Načelnik pripravljalnega odbora je gosp. dr. Otokar Rybač, odvetnik v Trstu.

Šaleške podružnice ustanovni shod. Na poziv Savinske podružnice se je zbralo dne 5. t. m. v veliki sobani hotela „Avstrije“ v Šoštanju lepo število inteligentnejših prebivalcev iz tega trga, iz Velenja in Mozirja, Rečice in od drugod. Ziljsko podružnico je zastopal nje tajnik g. Knafelc. Pozdrave so poslali osrednji odbor, Podravska podružnica in nekaj gorenjegrajskih

planincev. — V svojem nagovoru je g. Kocbek, načelnik Savinske podružnice, kot sklicatelj poudarjal veliko važnost planinskega društva v narodnem in narodnogospodarskem oziru ter povedal razloge, ki so dovedli Savinsko podružnico do tega, da se ustanovi tudi Šaleška podružnica. Ko se je na predlog g. notarja Kolšeka izvolil shodu za predsednika sklicatelj, se je razpravljalo o ustanovitvi nove podružnice. Po soglasni pritrditvi, da se ustanovi nova podružnica ter imenuje „Šaleška podružnica“, je pristopilo takoj 21 članov. Nato so se prečitala pravila, po katerih je sedež podružnici v Šoštanj. Volitev odbora se je izvršila na predlog g. Planinšeka vzklikoma. Izvoljeni so bili: za načelnika g. Ivan Koropec, učitelj; za blagajnika g. Vinko Kolšek, c. kr. notar; za tajnika g. Ivan Lukman, učitelj, in za odbornika g. dr. Franc Mayer, odvetnik. Vsi odborniki bivajo v Šoštanju.

Živahen razgovor se je vnel o delovanju nove podružnice. V področje Šaleške podružnice bodo spadali Slovenjgraški, Šoštanjski in deloma Konjiški okraj; zato je Savinska podružnica prepustila Šaleški vse markacije, spominske knjige in sploh vse, kar je imela dosedaj v svojem področju po teh okrajih. Naredil se je obširen načrt delovanju.

Govorili so razni navzočniki. Zastopnik Ziljske podružnice, g. Knafelc, je navduševal zbrane planince za pravo turistiko. „Izprehodi po naravi“, je dejal, „so človeku velike vrednosti; oni so mu krepčilo po napornem delu. Ne po prašnih cestah od gostilne do gostilne naj bodo naši izprehodi, ampak po krásni naravi, zlasti pa po gozdnatih gorskih bregovih in po nebottičnih velikanih. Tedaj ven v naravo in na visoke gore! Kdor pa pravi, da zato ni član našega planinskega društva, ker ni turist, naj si izvoli namestnika, ki bode zanj hodil v planine, zanj srebal čisti planinski zrak ter pil pristno planinsko studenčnico, sam pa naj plača članarino. Nova podružnica naj se krepko razvija in čvrsto deluje!“ — Predsedniku Šaleške podružnice, g. Koropcu, je napil g. Rajšter, poudarjajoč neustrašno delavnost njegovo za vse blago in dobro. G. Koropec je govoril potem nekako takole: „Storili smo zopet krepak korak naprej v delovanju za milo domovino. Osnovali smo si podružnico, katere delo se ne bo vršilo v mračni sobi, ampak v prosti naravi. Naša podružnica dokaže svetu, da lepi kraji v Šaleški dolini, nje krásni hribi niso le na Slovenskem, ampak da smo mi tudi njih gospodarji. Da se je Šaleška podružnica osnovala, gre prva hvala naši sosedu Savinski podružnici, s katero želimo vedno v slogi živeti. Prosimo zastopnike Savinske podružnice, naj nam ostanejo tudi poslej naklonjeni, kajti mi smo še novinci ter potrebujemo izkušenih svetovalecev.“ — Navzočnemu potopiscu g. Bogomilu Vošnjaku, predsedniku „Slovenije“, je napil g. Kocbek, in g. Vošnjak je z lepimi besedami nazdravil novi podružnici. — V veselem krogu so planinci in prijatelji planinstva še dolgo časa se zabavali ob petju mešanega pevskega zbora in ob domači govoric.

Nova podružnica pa bodi krepka braniteljica prelepega dela naše slovenske domovine — divne Šaleške doline in nje okolice! —ij—

Predavanja o svojem potovanju po Ruskem je g. ljubljanski župan Ivan Hribar završil dne 9. t. m. Pri zadnjem predavanju je opisal mesto Vladikavkaz (60.000 preb.) ob reki Tereku, blizu katerega je slovenska naselbina s Slovencem Rutarjem na čelu, krásna ruska kopališča, zlasti Pjatigorsk in Kislovodsk, ki slovi po svoji slatini „nanzan“, dalje mesto Rostov (150.000 preb.) na Donu, za Odeso najvažnejše in najlepše

v južni Rusiji, sosednji mesti Nahičevan (30.000 preb.) in Novičerkask (80.000 preb.), potem Caricin (70.000 preb.), divno reko Volgo ter krasno vožnjo in živahni promet po njej, mesti Saraton (180.000 preb.), Samaro (150.000 preb.), bližnje Žegulovsko hribovje, sloveče po Pugačevu in Jermaku, osvoboditelju Sibirije, ter naposled mesto Kazan (200.000 preb.) in staroslavno mesto Nižnij Novgorod ob izlivu Oke v Volgo pa znameniti veliki semenj (ruski „jarmarka“), ki je bil baš tiste dni tam ter traja vsaj po dva meseca. Končno je očrtal g. predavatelj tudi splošno rusko državo in nje prosveto, ki ji gotovo donese zmago v sedanji vojni z Japonci. — Za prezanimivo predavanje je obilo zbrano občinstvo najpristrčneje zahvalilo g. predavatelja, v imenu našega društva pa mu je izrekel dostojno zahvalo društveni načelnik.

Razstava slik s predavanjem bo v soboto, dne 26. t. m., v Narodnem domu v Ljubljani. Predaval bo g. dr. Josip Oblak o Sv. Treh kraljih.

Raznoterosti.

„**Krimskij gornj klub**“ je imel 6. marca t. l. v svojih prostorih v Odesi pod predsedstvom vseučiliškega prof. Sergejja Ivanoviča Ilovajskega svoj dobro obiskani redni občni zbor. Iz odborovega poročila je razvidno, da je imelo društvo v preteklem letu 25 častnih članov, 8 ustanovnikov in 454 pravih članov. Dohodkov je bilo 3118, stroškov 2238 rubljev. Glavnica znaša 5200 rubljev (2500 Veitove izletniške ustanove in 2700 r. temeljne glavnice.) Na predlog prof. Ilovajskega je občni zbor soglasno imenoval slavnega pesnika in predsednika ruske akademije, velikega kneza Konstantina Konstantinoviča, za svojega častnega člana. Radivoj P-n.

Najviše ležeča železnica na zemlji. Tehnika, ki je v novejšem času nenavadno napredovala, izkuša svoje moči upotrebiti tudi v to, da naredi gore, na katerih vrhove se je povzpelo le malo število najpogumnejših hribolazcev, lahko in obče pristopne. Znana je železnica-vzpenjača na goro Jungfrau v Švici, v najnovejšem času pa se tudi mnogo govori in piše o načrtu francoskih inženjerjev, ki namerjajo izpeljati takš železnico pod vrh Mont Blanka. Najviše ležeča gorska železnica pa bo ta, katero gradijo sedaj v Argentiniji. Sicer bo služila v prvi vrsti v industrijske namene, postane pa lahko sčasoma tudi za razvoj turisticke velikega pomena. Začetna postaja bo ležala 1049 m, končna pa 4585 m nad morjem, torej še 400 m više nego vrh gore Jungfrau, železnica bo torej imela pri skupni dolžini 35 km 3536 m strmine. Da je zgradba železnice v taki gorski višavi združena z velikanskimi, le z uporabo mnogovrstnih tehničnih pripomočkov premagljivimi ovirami, je samo ob sebi umljivo. Zgradba je že toliko napredovala, da bo del proge v kratkem gotov za promet. K.

Slovenskemu narodu!

Ko je pred 11 leti 166 rodoljubov izdalo oklic za nabiranje prispevkov, da se našemu pesniku dr. Francu Prešernu postavi v beli Ljubljani dostojen spomenik, so bili pričrpani, da jim požrtvovalnost slovenskega naroda omogoči odkriti spomenik ob stoletnici rojstva Prešernovega — leta 1900. Žal, da se to ni izpolnilo. Doneski za spomenik za namreč prihajali tako

počasi, da je odbor tega leta šele mogel razpisati natečaj za najboljši osnutek ter — računajoč z nadaljnimi zbirkami — oddati izvršitev spomenika. Spomenik je sedaj gotov in tudi že v bron ulit. Delo je to domačega umetnika Ivana Zajca, delo, ki bode delalo čast ne samo umetnikovemu imenu, temveč vsemu narodu slovenskemu. Odbor je želel spomenik postaviti že letos in ga odkriti ob vsesokolski slavnosti. To pa mu ni mogoče, za postavljanje spomenika je namreč potreba še najmanj 25.000 kron. Dokler se ta vsota ne zbere, bo moral spomenik shranjen ostati v cesarski livarni na Dunaju. Žalostno bi bilo in slabo izpričevalo za našo narodno probujenost in zavednost, ko bi to dolgo trajalo. Saj je Prešeren vsemu našemu slovstvu dal smer, v kateri se sedaj razvija in vsled katere smo stopili v vrsto prosvetljenih narodov.

Izpolnimo torej dolžno hvaležnost do njega! Res, da so narodni davki pri nas nenavadno veliki; a pri vsem tem nam ob količkaj dobri volji ne bode nemože zbrati v nekaterih mesecih nedostajajočih 25.000 kron, ako se ves narod zave svoje dolžnosti. Ne smelo bi biti zavednega Slovence, ki bi ne dal prispevka za Prešernov spomenik. Zaupno se torej obrača podpisani odbor s prošnjo za prispevke do vseh Slovencev, ki čutijo, kaj smo dolžni spominu velikega našega pesnika. Naj ne bo letos ne javnega in ne zasebnega sestanka rodoljubov, da bi se na njem ne zbrala vsotica za Prešernov spomenik; naj ne bo veselice, ki bi ne dala temu namenu primernega darilca! In če bode tako, dvigal se bo na najlepšem ljubljanskem trgu v kratkem spomenik, ki bo vsakomur molče govoril o zavednosti slovenskega naroda.

Odbor za nabiranje prispevkov za Prešernov spomenik.

Občni zbor „Kranjskogorske podružnice“

se bo vršil

na belo nedeljo, dne 10. aprila, ob treh popoldne
v hotelu „Razoru“ v Kranjski gori.

Spored: 1. Pozdrav načelnikov; 2. poročilo tajnikovo in blagajnikovo;
3. volitev treh odbornikov in zaupnikov; 4. predlogi; 5. predavanje
in zabava s petjem.

Restavracija in kavarna

== **Narodni dom v Ljubljani.**

→ Zbirališče planincev. ←

Vedno sveže plzensko pivo in pristna vina.

Izborna jedila. — Nizke cene. — Čočna postrežba.

== Sprejemajo se naročila na stalno hrano. ==

Ivan Kenda, restavrater.

Najnovejši in najfinejši likér iz planinskih zelišč,
zajamčeno pristen.

Glavna zaloga pri **Leopoldu Jeranu.**

Pozor, planinci!

Pozor, planinci!

LEOPOLD JERAN

LJUBLJANA — Sv. Petra cesta št. 9 — LJUBLJANA
poleg hotela Lloyd

priporoča gosp. planincem svojo veliko zalogo špecerijskega blaga, zajamčeno pristnega polhograjskega brinovca, domače slivovke, hruševca in borovničevca ter tudi najnovejši in najfinejši planinski likér „Zlatorog“.

Izvrsten okus dobi kava, ako ji primešate

Vydrove žitne kave.

Poskusite! Poštna pošiljka 5 kg 4 K 50 h franko.

Vydrova tovarna žitne kave v Pragi VIII.

Ivan Magdić

v LJUBLJANI, na Starem trgu št. 8
priporoča

svoj na novo odprti krojaški salon.

*Izdeluje obleke in plašče iz nepremočljivega tirolskega lodnastega blaga
za hribolazce, kolesarje in lovce.*

Karla Kavšeka nasl.

SCHNEIDER & VEROVŠEK

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 16

priporočata svojo veliko zalogo planinske opreme: krampeže, svetiljke, cepine, derezé itd., potem raznovrstno železnino za stavbe, kuhinjsko orodje, najboljše orodje za rokodelce in vse vrste poljedelskih strojev.

↔ Peternelov dom na Bledu ↔

priporoča vsem letoviščnikom in izletnikom

svoje ugodne sobe in svojo restavracijo.

Kuhinja je izborna. Točijo se najboljša dolenska in istrska vina in budejeviško pivo iz akcijske pivovarne.

~ Bivanje za daljšo dobo je za časa naznaniti. ~

Lastnik: **Jakob Peternel**, župan blejski.

== Gostilna Yrbanejeva, ==

sedaj prenovljena v

hotel Razor v Kranjski gori,

priporoča vsem letoviščnikom in tujcem svoje **ugodne sobe** in svojo **restavracijo z najboljšo postrežbo** v vsakem oziru.

Kdor želi za daljšo dobo stanovanje, naj to za časa naznani.

Lastnik **JAKOB ČERNE**.

Brata Eberla,

pleskarja c. kr. državne in c. kr. priv. južne železnice

v Ljubljani, v Frančiškanskih ulicah št. 4,

prevzemata vsa v pleskarstvo spadajoča dekorativna, stavbinska in pohištvena dela.

Delo reelno in fino, izvršitev točna in po najnižjih cenah.

IVAN SOKLIČ

v Ljubljani, Pod trančo št. 1,

priporoča svojo veliko zalogo klobukov, posebno lodnastih za hribolazce in lovce, iz tvornice Jos. in Ant. Pichlerja, c. kr. dvor. založnikov.

Članom „Slovenskega planinskega društva“ znižane cene.

GRIČAR in MEJAČ

v Ljubljani, v Prešernovih ulicah št. 9

priporočata svojo bogato zalogo izgotovljene moške in ženske obleke ter najboljše perilo in zavratnice.

Zlasti opozarjata na nepremočna lodnasta oblačila in plašče za turiste.

Naročila po meri se izvršujejo točno in ceno na Dunaju.

Ilustrovani ceniki se razpošiljajo franco in zastonj.

Članom „Sl. pl. društva“ znižane cene.

Nahrbtnike in gorske palice

prodaja trvdka

AVGUSTA AUERJA naslednik IVAN KORENČAN

Stari trg št. 5. * LJUBLJANA * Stari trg št. 5.

Nahrbtniki po 2 K in 2 K 40 h. — Gorske palice po 1 K 60 h.

J. BONAČ

v Ljubljani v Šelenburgovih ulicah št. 5, nasproti nove pošte

priporočam vljudno svojo

trgovino s papirjem in pisalnimi potrebščinami.

Vzorce papirja pošiljam na ogled. V svoji knjigoveznicí izdelujem vezi priproste in najfinejše. — Prevzemljem izdelovanje vsakovrstnih razglednic po fotografijah.

Imam veliko zalogo vedno najnovjših razglednic.

Edina zaloga svinčnikov družbe sv. Cirila in Metoda.

Tvornica kartonaže z električno silo. Po naročilu izdelujem raznovrstne škatle.

Prekupnikom velik popust.

AVGUST AGNOLA,

Najnižje cene.

steklar v Ljubljani na Dunajski cesti št. 13.

Najnižje cene.

Velika zaloga stekla, porcelana, zrcal, okvirov in vseh drugih v steklarstvo spadajočih predmetov.

LJUBLJANA J. LOZAR Mestni trg št. 7.

priporoča svojo bogato zalogo turistovskih srajc, turistovskih, kolesarskih in lovskih dokolenic, lovskih volnenih jopičev, zimskih in letnih nogavic, zavratnic itd. Fino moško perilo in spodnja obleka.

Nahrbtniki po 5 K komad. — Članom „Slov. plan. društva“ znižane cene.
